

Norge og krigsforbryterne.

I forbindelse med utnevnelsen av Andreas Aulie til rikspolitisjef og øverste sjef for hele det norske politi etter krigen opplyses fra London at arbeidet med organiseringen av en norsk politistyrke utenfor hjemlandet pågår for full kraft. Norge treffer alle forberedelser for å sette i verk de bestemmelser om avstraffelse av krigsforbryterne som ble vedtatt på Moskvakonferansen. De forbrytelser tyske borgere og quislinger har begått i Norge, rammes av norsk lov. Den norske straffeloven er skjerpet på flere punkter og innsamlingen av bevismateriale er i full gang. Terboven, Quisling og Rediess har gjennom sine uttalelser fjernet enhver tvil om sin skyld for mordene på norske borgere, men også de som har vært medvirkende, vil bli ansett som medansvarlige. Den norske regjering sitter inne med navn på de fleste av dem som har drevet tortur i fengsler og konsentrasjonsleire, og det er opprettet et eget kontor i London som arbeider med å samle bevismateriale for oppgjørets dag. Utnevnelsen av rikspolitisjef allerede nå skylues ønsket om å ha en centralisert politiledelse i Norge allerede fra første dag, slik at det altså blir det norske politis umiddelbare oppgave å sørge for ro og orden, så snart tyskerne og quislingene takker av.

vvvVvvv

"Julen er kommet med solhverv for hjertene bange" -----

Har dette sitat fra en av våre vakreste julesanger noensinne hatt større gyldighet enn denne julen, den fjerde under nazismens jernhel?
- Vi tror det neppe! - Mange er bange, ikke for sin egen sikkerhet eller for sin egen skjebne, men for hva som kan ramme ens nærmeste. Mange av heimefrontens soldater er falt, pint ihjel eller skutt foran eksekusjonspeletonger av Europas "fremste soldater". Mange er satt i konsentrasjonsleir, fengsel eller er blitt deportert til Tyskland. I de siste fem måneder av 1943 er over 3000 mennesker i Norge blitt fengslet, derav er over halvdel sendt til Tyskland. I tillegg til de tusener som tidligere er arrestert, kan en tenke seg at julen i atskillige hjem vil være fylt av savn, av lengsel etter far, bror eller søster. Og til dette kommer uvissheten om sine nærrestes skjebne, matmangel og nød. Allikevel er tyskerens desperate og hensynsløse angrep på heimefronten blitt slått tilbake gang på gang. Det har vist seg på ny og på ny at åndens våpen har seiret.

Det er tross alt solhverv ----- . Vi vet at freden og friheten er innen rekkevidde. Til tross for at frihetens og åndens Europa lever en katakombetilværelse, øyner vi sol og vår. Med julens glade budskap gis vi nytt mot og nytt håp. - Verden stønner etter fred: Fred på jorden, varig fred. Den oppgaven må løses. Det er hele verdens juleønske!

Redaksjonen sanner sine medarbeidere i by og påland, alle trofaste venner og lesere de varmeste juleønsker.

I denne alvorets og håpets jul fornyer vi håndslaget om kamp for landet, selv om det skal koste livet.

Mitt land, eg gjev med hugheilt mod
alt det som heite mitt.
Min sveitte og mitt heite blod,
sjå, det er allting ditt!
So sølt ein gong for sliten mann
å sova i di jord.
Gud evigt signe Noregs land.
Det er mitt siste ord!

N O R S K V I L J E

Nr. 14.

26 april 1944.

2 Arg.

EKSPLOSJONSULYKKEN.

Denne gang kom turen til Bergen. For ikke så lenge siden fikk Oslo befolkning smake følgene av tyskerens samvittighetsløse omgang med sprengstoff.

Når alle disse brand- og eksplosjonsulykker har rammet norske liv og eiendom så hårt, så skyldes det ikke bare hendelige uheld, som ingen kan gjøres anstendig for, men det er en følge av en påviselig plan fra okkupasjonsmaktens side. Vi har alle lagt merke til tyskerens tendens til å plassere seg sjøl og sitt pakk og kasse i historiske minnesmerker (som Husan i Farsund og Kongsgård i Stavanger) og i kulturinstitusjoner (Stadsarkivet i Bergen). De slår seg ned midt blant sivilbefolkningen i tett bebygde strøk. De plasserer mest mulig sine sprengstoffdepoter og matvarelagre kloss opp i livsviktige norske virksomheter. Og hvorfor? Jo, det er et karakteristisk trekk ved det nazistiske heltemot å plassere seg og søke beskyttelse i ly av sivilbefolkningen. Tyskerne regner kynisk med at motstanderne er så kultivert at han mest mulig vil forsøke å skåne kulturminnesmerker, sivilbefolkningen og livsviktige sivile bedrifter. Det er allerede det samme heltemot som viser seg når tyskerne tvinger norske rutebåter til å "beskytte" tyske konvoier. Dyrt må sivilbefolkningen betale for denne kynisme.

Som vi alle vet er okkupasjonsmakten ufeikbarlig. Det er utenkelig at tyskerne kan ha noen del av ansvaret f.eks. for alle de døde og sårede i Bergen etter eksplosjonsulykken sist torsdag. Vi må derfor være forberedt på at det tyske politi vil prøve å velte skylden over på nordmennene, ja i nødssfall vil det kanskje bli skumlet om sabotasje, slik som i Oslo.

SSAMLING AV HEIMEFRONTEN.

Det forslag som ble referert i forrige nummer av bladet tar sikte på å konsentrere alle folkets krefter under en felles ledelse til kamp mot okkupasjonsmakten og quislingene. Erfaringene har overalt vist oss at ved en samlet kamp under enhetlig ledelse oppnår man de største resultater med minst mulig tap. En samlet front svarer til de krav situasjonen krever og stiller for oss alle. De allierte nasjoner har stillet de okkuperte land den oppgave sjøl å gjøre en innsats i den felles befrielseskrig og den fase av krigen vi nå befinner oss i har gitt heimefronten en stadig større betydning.

En samling av heimefronten vil med ett slag gjøre ende på en grunnleggende svakhet ved kampen her i landet. Hittil har nemlig vår front vært splittet. Enkeltstående aktivitetandsgrupper har stått hver for seg og stundom kommet i veien for hverandre. Dette har gjort at flertallet av vårt folk er blitt forvirret og på den måten hindret i å ta aktiv del i kampen. Resultatet har vært den passive holdning som altfor lenge har rådd grunnene, en holdning som har gitt tyskerne altfor lett spill med oss, og som har gitt de antidemokratiske kuppmakere her heime vann på mølla. Den beste støtte for folkets fiender er folkets passivitet! Vi må nemlig være klar over at det innen heimefronten fins en flokk reaksjonære som spekulerer på å gjøre statskupp og opprette et reaksjonært diktatur så snart tyskerne er ute av landet, og de har satt seg det mål å beføve folk et de demokratiske rettigheter og friheter. Å vinne krigen består derfor ikke bare i å jage tyskerne ut og tilintetgjøre quislingene, men også å gjøre ende på disse heimefrontens parasiter og sikre vårt folk retten til sjøl å bestemme sin framtid. For å nå dette mål er det nødvendig å jage de reaksjonære elementer og sette alle krefter inn på å samle heimefronten til kamp under en eneste ansvarlig ledelse med den nødvendige autoritet

M. 57 Anger

til å føre krigen i dens forskjellige former, like fra passiv motstand og streik til sabotasje og friskarvirksomhet. Oppgaven kan løses gjennom et nærskt frihetsråd, organisert f.eks. i samband med regjeringa i London og utstyrt med regjeringsmyndighet, her heime, så lenge krigen varer. Det te råd må sammensettes av erfarne og demokratisk innstilte patrioter fra alle lag av befolkningen, som i handling har vist at de både vil og kan lode en slik kamp.

FRA FRONTENE.

På østfronten har det den siste uken vært relativt liten virksomhet, denne har innakronket seg til åkale angrep fra begge parter. Bare på Krim har kampene om Sebastopol rast videre med stor kraft. Denne siste tyske posisjon på halvøya har sikkert ikke lenge igjen. Den siste russiske ofensiven har vært en kostbar historie for nazistene. I tida 6 mars til 15 april har tyskerne, romanerne og ungarerne mistet 450000 mann i falne og fanger på strekkningen Pripet-myrene til Krim.

Stillheten på denne front vil sikkert ikke vare lenge. Den røde arme er travelt beskjefittiget med å utbygge forbindelseslinjene bakover, reparere jernbaner og veier og omgruppering av troppene foregår i hurtig tempo. Alt tyder på at stormen vil bryte løs igjen om kort tid.

Også på Italia-fronten har det vært rolig en tid, men store tilførsler av forsterkninger til Nettuno-bruhodet tyder på at det er stille før storm. Flyvirksomheten har derimot stadig økta styrke og intensitet. Hoppige og kraftige angrep er blitt rettet mot byen og militære mål i Romania og Ungarn, operasjoner som bl.a. har til hensikt å understøtte den russiske offensiven mot disse land. Likelødes er militærmål i Jugoslavia bombet for å lette arbeidet for Titts friskarer.

Særlig viser flyaktiviteten i vest stor stigning. Dag og natt i tett rekkefølge kommer tunge angrep på Tyskland og okkupert område. Karakteristisk for de siste angrep er det, at de foruten industrimål i stigende grad retter seg mot kommunikasjonene. Er det opptakten til invasjonen?

DEN ANTI-NAZISTISKE BEVEGELSE

har gjort store framskritt i Italia og Hellas. Dette viser seg i de nye regjeringer som er dannet i disse land. I den italienske regjeringa er alle de 6 store antifascistiske partier representert. Den nye greske regjering er sammensatt av representanter fra alle deler av det greske folk, som har utmerket seg i kampen på heimefronten. Regjeringa hylder den oppfattning at at Hellas framtidige regjeringsform skal bli avgjort av folket i valg så snart seiren er vunnet.

DEN TYSKE UNDERGRUNNS-BEVEGELSE ARBEIDER.

Like fra Hitlers terrorvelde begynte har han forsøkt å hemmeliggjøre dødsdomene over tyske patrioter. Det gjalt å skape illusjonen om at det tyske folk sto samlet i en utrytelig enhetsfront bak Hitler-regimet. Derfor blir det ikke opplyst at 6 millioner tyske kommunister og dermed sympatiserende tusener av ledende menn og kvinner i konsentrasjonsleirer og fengsler, mens den illegale politiske virksomhet fortsetter og utbygges. Dette forsøkes neddysset mens Gestapo driver sine etterforsninger i den dypeste hemmelighet.

De tyske patrioter som i årevis har levet i den dypeste illegalitet begynner å røre på seg og handlinger som tidligere syntes umulig blir nå utført rett under øynene på Gestapo og S.S.. Der den illegale bevegelse særlig utretter kjempearbeide er blandt de fengslede og blandt krigsfangene i Tyskland, politiske fanger, krigsmobiliserte arbeidere i Tyskland syhetstjonesten blir organisert og der blir sørget for befordring av rømlinger og politiske flyktinger over grensene til nøytrale land eller de blir bragt i sikkerhet på annen måte. Dette er bare begynnelsen.

9 mai

FOLKEDOMSTOLER.

Det er vel knapt noe heimefronten har stått 2 og står - så xx samlet om som spørsmålet om angiverne og deres virksomhet. En følelse av usigelig forakt og nådeløs harme er det som griper alle arlige mennesker når de tenker på disse elementer, og alle er klar over at folk som for personlig vinning angir sine undertrykte landsmenn til voldsmannen, betegner bunnen av menneskelig fornedrelse. Derfor ser også folk flest på angiverne ikke som mennesker i vanlig forstand, men som vesener som har mistet sin menneskelighet slik at bare den rent ytre likhet står igjen.

Ingen har representert et så dødelig og konstant føremoment for frihetsarbeidet som angiverne. De fleste arrestasjoner av aktive patrioter og mesteparten av den sorg, nød og elendighet som har rammet så mange norske heimer, skyldes disse Judaser. Vi har alle sammen f.eks. Televåg-saken i frisk erindring. Og alle vet også at to meget kjente angivere her i byen har ansvaret for Televåg-folkenes skjebne.

På grunn av mangelen på en sentral ledelse for heimefronten har imidlertid kampen mot angiverne hittil vært dårlig organisert og tildels forsømt. I enkelte distrikter, særlig østpå, har aktive motstandsgrupper med adskillig framgang tatt opp kampen for å rydde ut disse utskudd. Men i landsmålstock virker det hele allikevel mere som spredte tiltak. Heldigvis forestår det en avgjørende vending i dette spørsmål i og med at dannelsen av Norges Frihetsråd om kort tid vil være en kjennsgjøring. Fra alle hold på heimefronten er det nemlig kommet krav om at frihetsrådet skal ha myndighet til å oppnevne folkedomstoler, sammensatt av gode nordmenn, med bl.a. den oppgaven å dømme til døden angivere, nazister og stripete som ved sin virksomhet utgjør en direkte fare for frihetsarbeidet. En slik ordning vil skape den best mulige løsning av angiver-spørsmålet. For det første vil kampen mot Judasene bli ført etter en samlet plan for hele landet. For det andre vil disse folkedomstoler kunne bli et virkelig effektivt våpen i krigen. Endelig vil på denne måten vårt folks inngrodde sans for lov og orden bli imøtekommet, for folkedomstolene vil dømme etter gjeldende norsk krigsrett.

Også fra dette synspunkt vil altså dannelsen av frihetsrådet støtte seg på et virkelig folkekrav. I dette øyeblikk kan vi med rette si at dommens dag er meget nær for angiverne og deres forbindelser. Heretter skal det bli livsfarlig å opptre som Judas.

Ubevisste angivere.

Det fins en type mennesker ~~xxx~~ blandt oss som vi finner det på sin plass å gjøre alle ansvarsbevisste nordmenn oppmerksomme på. Det er alle pratmakerne, og særlig av den sorten som blir grepet av hemningsløs panikk straks situasjonen begynner å se litt broket ut. Vi vet jo at hver gang det inntreffer en eksplosjonsulykke, en togavsporing eller andre tilsynelatende uforklarlige hendelser, så er tyskerne straks ute med skumlerier og antyder muligheten av sabotasje - for å skape politisk forvirring. Dette er nok til å sette kverna i gang. Forhåndsangsten for mulige tyske terroraksjoner gjør de ofte pratmakerne til angivere - uten at de sjøl vet om det. Mann og mann imellom, over en kopp Rika eller under andre sel-skapelige sammenkomster får disse folk det travelt med å "forklare" hendelsene, og nevner opp navn på personer som de stempler som tilhengere av en aktiv motstands politikk osv. Slike uttalelser vil før eller siden kom-